

Súd: Krajský súd Trnava
Spisová značka: 3To/150/2023
Identifikačné číslo súdneho spisu: 2323010651
Dátum vydania rozhodnutia: 20. 02. 2024
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Ladislav Réves
ECLI: ECLI:SK:KSTT:2024:2323010651.2

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Trnave v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Ladislava Révesa a sudcov JUDr. Kataríny Stanislavskej a JUDr. Rastislava Kresla, v trestnej veci proti obžalovanému A. B., pre prečin marenia výkonu úradného rozhodnutia podľa § 348 ods. 1 písm. a) Trestného zákona, o odvolaní okresného prokurátora proti rozsudku Okresného súdu Galanta zo dňa 13.09.2023 pod sp. zn. 17T/29/2023, na verejnom zasadnutí konanom dňa 20.02.2024 takto

rozhodol:

Podľa § 321 ods.1 písm. e/, ods. 2 Trestného poriadku z r u š u j e sa napadnutý rozsudok vo výroku o treste a spôsobe jeho výkonu.

Na základe § 322 ods. 3 Trestného poriadku sa obžalovanému A. B., nar. XX. XX. XXXX v C., trvale bytom D. E. XX, t. č. v ÚVTOS Hrnčiarovce nad Parnou,

u k l a d á :

Podľa § 348 ods. 1 Trestného zákona s poukazom na § 36 písm. l/, § 37 písm. m/ Trestného zákona, § 38 ods. 2 Trestného zákona, trest odňatia slobody v trvaní 2 (dva) mesiace.

Podľa § 48 ods. 2 písm. a/ Trestného zákona sa obžalovaný na výkon trestu odňatia slobody zaraďuje do ústavu na výkon trestu s minimálnym stupňom stráženia.

odôvodnenie:

Napadnutým rozsudkom okresného súdu bol obžalovaný A. B. uznaný vinným pre prečin marenia výkonu úradného rozhodnutia podľa § 348 ods. 1 písm. a) Trestného zákona, na tom skutkovom základe, že

odo dňa 10. 02. 2023 do 10. 03. 2023 v mieste svojho prechodného bydliska na adrese F. E. XX, F., ako aj na iných miestach, kde sa v tom čase zdržiaval, bez udania relevantných dôvodov nenastúpil v lehote určenej súdom do výkonu nepodmienečného trestu odňatia slobody, ktorý mu bol uložený trestným rozkazom Okresného súdu Lučenec sp. zn. 2T/46/2021 zo dňa 29. 04. 2021, právoplatný dňa 07. 07. 2021 v spojení s uznesením Okresného súdu Lučenec sp. zn. 2T/46/2021 zo dňa 22. 11. 2022, právoplatný dňa 11. 01. 2023, pričom dňa 25. 01. 2023 osobne prevzal výzvu na nastúpenie do výkonu trestu, pričom posledným dňom na dobrovoľné nastúpenie do výkonu trestu odňatia slobody bol deň 09. 02. 2023.

Za túto trestnú činnosť okresný súd obžalovanému podľa § 348 ods. 1 Trestného zákona, s prihladnutím na § 36 písm. l), § 37 písm. m), § 38 ods. 2, § 44 Trestného zákona, upustil od uloženia ďalšieho trestu podľa § 43 Trestného zákona, pretože pokladá trest uložený rozsudkom Okresného súdu Lučenec sp.

zn. 22T/102/2022 zo dňa 16. 08. 2022, právoplatný dňa 25. 10. 2022, na ochranu spoločnosti a nápravu páchatel'a za dostatočný.

Okresný súd svoje rozhodnutie odôvodnil v rozsahu č.l. 74-75 spisu.

Proti tomuto rozsudku podal v zákonom stanovenej lehote odvolanie okresný prokurátor, a to vo vzťahu k výroku o treste v neprospech obžalovaného.

V písomných dôvodoch odvolania po úvodnej rekapitulácii výrokovej časti napadnutého rozsudku, citovaní ustanovení §§ 34, 43, 44 Tr. zákona, právnej teórie ukladania trestov, jeho zmyslu a funkcie, uviedol, že objektívna stránka prečinu marenia výkonu úradného rozhodnutia podľa § 348 odsek 1 písm. a) Trestného zákona spočíva v úmyselnom nenastúpení na výkon trestu odňatia slobody. Trestná sadzba za tento trestný čin je v rozmedzí od 0 do 2 rokov. V danom prípade bol obžalovaný A. B. uznaný za vinného za to, že v stanovenom termíne nenastúpil na výkon trestu odňatia slobody, pričom k nastúpeniu na výkon trestu došlo až mesiac po lehote a to ani nie dobrovoľne, ale dodaním do výkonu trestu.

Na tomto mieste poukázal prokurátor na potrebu generálnej prevencie pri rozhodovaní o treste, pričom tá spočíva vo výchovnom pôsobení trestu na ostatných členov spoločnosti a uskutočňuje sa prostredníctvom individuálnej prevencie. Ak sa trestom zabráni páchatel'ovi v ďalšej trestnej činnosti, dáva sa tým nepochybne najavo i ostatným členom spoločnosti, aké správanie je nežiaduce, proti čomu je zameraný Trestný zákon, a tak možno ovplyvňovať ich pozitívnu hodnotovú orientáciu. Trest má pôsobiť na spoločenské okolie páchatel'a, pretože i páchatel' pôsobí trestným činom na svoje okolie. V rámci generálnej prevencie pôsobí trest len svojimi psychickými účinkami. Disproporcie vo vzájomnom vzťahu medzi generálnou a individuálnou prevenciou môžu viesť k nedostatočnému výchovnému pôsobeniu trestu, keď uložený trest nepovažuje za spravodlivý ani spoločnosť, či páchatel', a to či už ide o trest príliš zhovievavý alebo prehnane prísny.

V intenciách vyššie uvedeného sa javí neuloženie trestu, resp. upustenie od uloženia ďalšieho trestu ako nesprávny postup súdu, a to s prihliadnutím na individuálnu, ale aj generálnu prevenciu. Generálnej prevencii sa pri odôvodnení svojho rozsudku ani žiadnym spôsobom súd nezaoberal.

Taktiež nemožno súhlasiť s názorom okresného súdu, že trest 2 mesiace, ktorý bol v tejto veci uložený trestným rozkazom (alebo aj tri mesiace navrhované zo strany prokuratúry), je nepatrný v porovnaní s trestom uloženým v trestnom rozkaze OS Lučenec sp. zn. 22T/102/2022 (1 rok nepodmienečný trest za spáchanie prečinu podľa § 207 ods. 1, ods. 3 písm. c) Trestného zákona s trestnou sadzbou 1- 5 rokov). V danom prípade je rozdiel trestu počítaný v mesiacoch a nie v rokoch. Nepatrným by sa mohol javiť, ak by v pôvodnej trestnej veci (OS Lučenec sp. zn. 22T/102/2022) bol obžalovanému uložený viacročný trest (napr. 3 až 5 rokov).

Upustenie od uloženia ďalšieho trestu preto považuje odvolateľ vzhľadom na všetky vyššie uvedené dôvody za nesprávne a nezákonné, v rozpore s ustanovením § 34 ods. 1, ods. 4 a §44 Tr. zák.

Z uvedených dôvodov preto navrhol, aby Krajský súd Trnava zrušil napadnutý rozsudok Okresného súdu Galanta vo výroku o treste, a aby v zmysle ustanovenia § 322 ods. 3 Tr. por. obžalovanému uložil primeraný a zákonný trest.

K odvolaniu prokurátora sa obžalovaný vyjadril prostredníctvom obhajcu osobitným písomným podaním, v ktorom uviedol, že rozsudok vo výroku o treste považuje za zákonný, v súlade s ustanoveniami Trestného zákona a so zohľadnením individuálnych okolností konkrétneho prípadu tak vo vzťahu k ochrane spoločnosti ako aj k jeho náprave.

Odvolanie prokuratúry proti rozsudku je založené na všeobecných dôvodoch a poučkách o generálnej prevencii, bez zohľadnenia okolností konkrétneho prípadu. Súd sa zaoberal skúmaním a vyhodnotením aj otázky dostatočnosti ochrany spoločnosti predchádzajúceho trestu, čo uviedol v odôvodnení rozsudku na str. 4, ktorú je potrebné skúmať vždy s ohľadom na individuálne skutkové okolnosti konkrétnej trestnej veci v úzkej súvislosti s vlastnosťami a osobnosťou páchatel'a, preto je všeobecná námietka prokuratúry, že súd sa nezaoberal zohľadnením generálnej prevencie neopodstatnená.

V podrobnostiach odkázal na odôvodnenie rozsudku. Nad rámec uvedeného, upustenie od uloženia ďalšieho trestu v konkrétnom prípade odôvodňovali aj jeho pomery, ktorý je prvýkrát vo výkone trestu odňatia slobody, z lustrácie v systéme Sociálnej poisťovne (č.l. 63 – 65) oboznámenej na hlavnom pojednávaní vyplynulo, že má početné pracovné skúsenosti v legálnom zamestnaní, čo nasvedčuje tomu, že uložený trest, ktorý si vykonáva vo výmere 1 rok, je tiež na nápravu páchatel'a postačujúci, čomu nasvedčuje aj to, že mal aj veľmi pozitívne hodnotenie z Ústavu na výkon trestu.

Vzhľadom na okolnosti prípadu boli splnené predpoklady podľa § 44 Tr. zák., keď z pohľadu ochrany spoločnosti a nápravy páchatel'a nebolo potrebné ukladať trest odňatia slobody.

Okolnosť, že obžalovaný nenastúpil dobrovoľne na výkon trestu ako na to poukazuje prokuratúra tvorila súčasť skutkovej podstaty prečinu marenia výkonu úradného rozhodnutia podľa § 348 ods. 1 písm. a/

Tr. zák., ku ktorému priznal, prejavil sebakritický postoj, nie je dôvod na túto okolnosť nenastúpenia na výkon trestu opakovane prihladať ako to naznačuje prokuratúra. Skôr z okolnosti vyplýva, že keďže je prvýkrát vo výkone trestu, tak nemal s takouto životnou udalosťou skúsenosť.

Na základe uvedeného preto obžalovaný navrhol, aby Krajský súd v Trnave zamietol odvolanie Okresnej prokuratúry Galanta proti výroku o treste rozsudku Okresného súdu Galanta zo dňa 13.9.2023 č.k. 17T/29/2023 -74 ako nedôvodné podľa § 319 Tr. por.

Konanie na odvolacom súde:

Krajský súd vo veci vykonal verejné zasadnutie za prítomnosti prokurátorky krajskej prokuratúry, obžalovaného a jeho obhajcu.

Zástupkyňa krajskej prokuratúry na verejnom zasadnutí odvolacieho súdu navrhla odvolaniu okresného prokurátora vyhovieť v zmysle jeho písomného návrhu.

Obžalovaný spolu s obhajcom s poukazom na písomné vyjadrenie navrhli odvolanie okresného prokurátora ako nedôvodné zamietnuť.

Krajský súd, ako súd odvolací v zmysle § 317 ods.1 Trestného poriadku preskúmal zákonnosť a odôvodnenosť napadnutého rozsudku vo výroku o treste a spôsobe jeho výkonu (resp. vo výroku o upustení od ďalšieho trestu) a tak zistil, že odvolanie okresného prokurátora je dôvodné, pretože je po preskúmaní veci možné považovať postup okresného súdu v zmysle §§ 43 a 44 Tr. zákona v podobe upustenia od uloženia ďalšieho trestu obžalovanému v napadnutom rozsudku za neprimerane mierny. Preskúmajúc zákonnosť výroku o treste sa krajský súd plne stotožnil v podstatnom rozsahu s argumentáciou okresného prokurátora uvedenou v jeho odvolaní s tým, že bolo nevyhnutné a zároveň potrebné uložiť obžalovanému trest v prísnejšej forme.

Pri určovaní druhu trestu, resp. trestov a ich výmery je v rámci zásad ukladania trestov podľa § 34 Trestného zákona dôležité najmä zistiť a vyhodnotiť možnosti nápravy páchatel'a trestného činu - § 34 ods. 4 Trestného zákona. V prejednávanej veci pritom jednoznačne je preukázané, že tieto možnosti nápravy sú u obžalovaného podstatne sťažené.

Vyplýva to z doterajšej súdnej trestnosti obžalovaného, z ktorej je zrejmé, že obžalovaný v danom prípade v podstate úplne „odignoroval“ výchovný (podmienečný) trest a podmienky jeho výkonu uložený mu v predchádzajúcom trestnom rozkaze Okresného súdu Lučenec pod sp. zn. 2T/46/2021, zo dňa 29.04.2021, právoplatného dňa 07.07.2021, pre zanedbanie povinnej výživy podľa § 207 ods.1 Tr. zák., keď počas jej plynutia opätovne spáchal totožnú trestnú činnosť (§ 207 ods.1 Tr. zák.), za čo mu bol uložený trestným rozkazom Okresného súdu Lučenec pod sp. zn. 22T/102/2022 zo dňa 16.08.2022, právoplatného dňa 25.10.2022 nepodmienečný trest na 1 rok v ústave na výkon trestu s minimálnym stupňom strázenia a následne nariadený výkon (pôvodne podmienečne odložený) nepodmienečného trestu. Z prejednávaného prípadu je tiež zrejmé, že obžalovaný nereflektoval na svoje zákonné povinnosti spočívajúce v povinnosti nástupu nepodmienečného trestu v určenej lehote, z čoho jasne vyplýva, že si obžalovaný doposiaľ nebol absolútne následkov, ktoré svojim konaním a pasívnym prístupom k svojim povinnostiam v relatívne krátkej dobe spôsobuje.

Podľa názoru odvolacieho súdu vzhľadom na vyššie uvedené skutočnosti, z hľadiska potrieb prevýchovy obžalovaného, jedine uloženie ďalšieho nepodmienečného trestu odňatia slobody (aj keď iba de facto „symbolického“, uložený mu pri samej spodnej hranici trestne sadzby), zabezpečí v dostatočnej miere dosiahnutie účelu trestu a zároveň obsahuje v primeranom rozsahu prvky represie, ako aj prvky individuálnej a generálnej prevencie, pričom takýto trest zodpovedá všetkým požiadavkám vyplývajúcim z ust. § 34 ods. 1, 4 Tr. zák., a súčasne i z ďalších ustanovení, ktoré upravujú zásady ukladania trestov. Obžalovaný by si mal v danej súvislosti uvedomiť, že pre trest je charakteristické, že je s ním spojené negatívne hodnotenie činu a osoby páchatel'a a že sa ukladá nie len v závislosti od osobných pomerov obžalovanej osoby ale i charakteru trestného činu, ktoré sú rovnocennými právnymi skutočnosťami a tiež rozhodujúcimi kritériami pre stanovenie druhu trestu a jeho výmery. K naplneniu účelu trestu tiež prispieva aj jeho preventívne pôsobenie, keď hrozba trestu formulovaného v trestnom kódexe odrádza verejnosť od páchania trestnej činnosti, pričom intenzita tejto prevencie rastie so zvyšovaním vedomia verejnosti o neodvratnosti a spravodlivosti trestov, ktoré i reálne postihne osobu páchajúcu takýto druh trestnej činnosti.

Pri úvahách, aký druh a výmera trestu by spravodlivo zohľadňovali konanie obžalovaného, jeho zavinenie, následok, pohnútku, osobu, pomery a možnosti jeho nápravy a v neposlednom rade aj poľahčujúce okolnosti, vychádzal odvolací súd zo zásady, že trest je právnym následkom trestného činu a teda musí byť úmerný k spáchanému trestnému činu (zásada proporcionálnosti trestu). Trest je jedným z prostriedkov na dosiahnutie účelu Trestného zákona. Tým je určená aj jeho funkcia v tých smeroch, v ktorých má pôsobiť zákon, na ochranu spoločnosti, jednak pred

páchateľom trestného činu, voči ktorému sa prejavuje prvok represie (zabráneniu v trestnej činnosti) a prvok individuálnej prevencie (výchovy k riadnemu životu - rehabilitácia) a jednak aj voči ďalším občanom - potenciálnym páchatateľom, voči ktorým sa prejavuje prvok generálnej prevencie (výchovné pôsobenie trestu na ostatných členov spoločnosti). Trest samozrejme musí vyjadrovať aj morálne odsúdenie páchatateľa (retribúcia).

Na základe odvolania prokurátora, preto krajský súd podľa § 321 ods.1 písm. e/, ods.2 Trestného poriadku zrušil napadnutý rozsudok vo výroku o treste a spôsobe jeho výkonu a uvedené pochybenie okresného súdu napravil tak, že obžalovanému na základe § 322 ods.3 Trestného poriadku a zároveň podľa § 348 ods.1 Trestného zákona za použitia poľahčujúcej okolnosti § 36 písm. l/ Trestného zákona a priťažujúcej okolnosti § 37 písm. m) Trestného zákona, § 38 ods.2 Trestného zákona uložil nepodmienečný trest odňatia slobody v trvaní 2 mesiacov a keďže obžalovaný pred spáchaním predmetnej trestnej činnosti ešte nebol vo výkone trestu odňatia slobody, v zmysle § 48 ods.2 písm. a/ Trestného zákona ho pre výkon trestu zaradil do ústavu na výkon trestu s minimálnym stupňom stráženia. Takto uložený trest podľa názoru odvolacieho súdu zodpovedá požiadavke nielen individuálnej, ale i generálnej prevencie.

Z uvedených dôvodov, keďže okresným súdom „upustené od uloženia ďalšieho trestu obžalovanému“ nemožno považovať za daných okolností za primerané, potom krajský súd rozhodol tak, ako je to uvedené vo výrokovej časti tohto rozsudku.

Toto rozhodnutie bolo prijaté v senáte pomerom hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku nie je prípustný ďalší riadny opravný prostriedok.